
Glimrende elektronisk verktøy for allmennpraksis!

BOKOMTALER

Det første norske oppslagsverk for allmennpraktikere foreligger på CD-ROM. Boken kan installeres på datamaskinen eller brukes som CD-ROM. Det er krav til operativsystem Microsoft Windows 95/98 eller Microsoft Windows NT 4,0/Service Pack og Pentium prosessor. CD-ROM-en følges av en grei instruksjonsmanual og presentasjon av oppbygningen av boken. Manualen er heftet i omslaget, er lesbar og enkel å følge. For anmelder lyktes det ved første forsøk å installere CD-ROM-en på datamaskinen.

Jeg vedgår at jeg er bruker av, men aldri før har installert CD-ROM! Utprøving av praktisk installering i forhold til manglende erfaring med denne prosedyren, dokumenterer at man ikke behøver å la seg bremse av mangel på datatekniske ferdigheter i anskaffelse av NEL.

Selve boken er bygd opp systematisk. Den har standard oppbygning for hvert av de 28 kapitlene. For allmennpraktikere er det praktisk med egne kapitler for generelt, akutt, prøver og svar, sosial og trygd samt skjema, utover de ellers kjente fagområdene delt inn i organer/temaer på vanlig måte. Alle hovedkapitlene er tredelte i symptomer og tegn, tilstander og sykdommer samt pasientinformasjon. Underkapitlene har også ens mal for inndeling.

Mens man beveger seg rundt i boken ved hjelp av mus, beholder skjermbildet listen over hovedkapitler. Dette gjør det lett å flytte seg mellom ulike temaer. Kapitlenes ensartede oppbygning er praktisk i «hva bør jeg tenke på nå» under konsultasjonen. Andreversjonen er supplert med et eget kapittel om legemidler; noe mange savnet i første versjon. I tillegg er det rikelig med gode illustrasjoner og bilder beregnet på pasientinformasjon. Programmet har en grei søkefunksjon. Teksten i selve NEL har lenker som letter temaskifte.

I forordet skriver forfatteren: «NEL er et medisinsk oppslagsverk der kunnskapen presenteres på en måte som passer med en travel, klinisk hverdag. NEL er ingen tekstbok.» Dette stemmer med min erfaring. NEL trigger nysgjerrigheten: man velger å sjekke ut et problem og fordyper seg gjerne videre i en annen oppslagsbok. Spesielt i forhold til differensialdiagnostikk er dette viktig.

Pasientinformasjonen er bedret i forhold til førsteutgaven. Dens styrke er at den ikke fortelle pasienten hva hun har «krav på» og «rett til» eller «hvor farlig dette kan komme til å bli», men gir nøkterne opplysninger som kan bidra til å skape trygghet i lege-pasient-forholdet. Den er også nyttig i forhold til systematisk «input» til medarbeiderne i legepraksisen. I forhold til førsteutgaven er pasientinformasjonen i noen programsystemer blitt mer komplisert å skrive ut. Utgiver kan veilede angående dette problemet, som det arbeides med å løse.

For legen er NEL et godt og praktisk oppslagsverk. Det er oppdatert og den faglige kvaliteten totalt sett er både god og målrettet. Andreutgaven har en del gode instruksjonsprogram til bruk i konsultasjonen. Eksempler er diabetes og osteoporose. I en serie bilder får legen opp tekst/illustrasjoner som hun kan klikke seg gjennom sammen med pasienten for å informere om sykdommen. I en CD-ROM av dette formatet finner man stort sett det man har bruk for i sin travle hverdag: informasjon til legen, informasjon til pasienten og dertil en rekke skjemaer for undersøkelser og henvisninger. Det siste er arbeidsbesparende. Det er i andreversjonen detaljert omtale av medikamentell behandling av enkelte tilstander, men fortsatt ville en lenke til Felleskatalogen være nyttig.

Det er gjort forbedringer i referansesystemet, og det er et eget område for vitenskapelig dokumentasjon. Selv om produsenten mener prisen nå er bra, er det stadig tale om vel 6 000 kroner i innkjøp og årlig snaut 4 000 kroner i oppdatering. En halvering av abonnementsprisen vil trolig kunne øke omsetningen, og man unngår at mange leger blir sittende med gammel kunnskap.

For en anmelder med lang fartstid i allmennpraksis har NEL senket min terskel for bruk av dataverktøy. NEL anbefales til bruk i norsk allmennpraksis til hverdags! Den kan bestilles hos Norsk Helse Informatikk, teknostallen, Prof. Brochs gt. 6, 7030 Trondheim. E-post nhi@nhi.no

Anne Mathilde Hanstad
Rådhusgaten legegruppe
Jørpeland

Publisert: 20. mars 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 20. februar 2026.